

Aan:

Tweede Kamer der Staten Generaal
T.a.v. Commissie Sociale Zaken en Werkgelegenheid
Postbus 90801
2509 LV Den Haag

Plaats/datum:

Utrecht, 21 november 2018

Onderwerp:

Position paper Branchevereniging Maatschappelijke Kinderopvang, PO-Raad, Sociaal Werk Nederland en VNG voor rondetafelgesprek 'Samenwerking kinderopvang en onderwijs' op 22 november 2018

Context

Het belang van een goede samenwerking tussen kinderopvang en het basisonderwijs behoeft geen betoog. Het kabinet neemt gelukkig veel van de adviezen van de Taskforce samenwerking onderwijs en kinderopvang (verder: de Taskforce) over. Wij ervaren door deze opstelling veel steun voor onze gezamenlijke inzet. Voor een aantal maatregelen, die de Taskforce adviseert hebben wij echter meer ambitie, steun en inzet vanuit de overheid nodig.

Proces - chronologie

- Afgelopen jaren: Steeds meer samenwerking tussen kinderopvang en onderwijs. Barrières tekenen zich af, die niet binnen de huidige kaders opgelost kunnen worden;
- Oktober 2016: Instelling Taskforce door toenmalig minister Asscher en staatssecretaris Dekker;
- 27 maart 2017: Advies Taskforce;
- 13 juli 2018: Kabinetsreactie op advies Taskforce;
- Najaar 2018: PO-Raad en sociale partners uit onderwijs, kinderopvang en welzijn onderzoeken samen of cao's beter op elkaar zijn af te stemmen (Advies 3 Taskforce);
- Najaar 2018: PO-Raad, VNG, BK, BMK en SWN zijn met externe aanbieders in gesprek over de behoefte aan en mogelijkheden voor een digitaal platform om beschikbare kennis en ervaringen breed en toegankelijk te verspreiden (Advies 6a Taskforce);
- Doorlopend: PO-Raad, VNG, BK, BMK en SWN ondersteunen hun achterban actief in het verankeren van de samenwerking tussen kinderopvang en onderwijs, onder andere via de organisatie van de jaarlijkse landelijke IKC-dag en verzorgen van lokale werkbezoeken; (Advies 8 Taskforce);
- 22 nov 2018: Rondetafelgesprek Samenwerking kinderopvang en onderwijs;
- 13 dec 2018: AO Kinderopvang.

Wat willen de vier partijen?

De vier veldpartijen trekken gezamenlijk op om de samenwerking tussen kinderopvang en basisonderwijs te stimuleren en verbeteren. Actie van het kabinet op de volgende adviezen van de Taskforce, in numerieke volgorde, helpt ons om verder te komen.

1. Onderzoek, bijvoorbeeld in een business case, de kosten en baten van interdisciplinaire samenwerking tussen kinderopvang en onderwijs.

Kijk zowel naar de harde kosten en baten (inzet extra capaciteit, instroom) als naar de zachte (werkdruk, werkplezier, persoonlijke ontwikkeling). Samenwerking tussen kinderopvang en onderwijs is op korte termijn een investering voor alle partijen, maar levert op lange termijn veel op voor de

- samenleving (zie ook punt 2). De huidige schotten tussen beide sectoren maken dit echter problematisch; een vereveningsfonds kan mogelijk helpen dit vlot te trekken (Advies 4 Taskforce);
2. Laat samen met betrokken partijen aanvullend onderzoek doen naar de opbrengsten op de langere termijn van de samenwerking tussen kinderopvang, primair onderwijs en jeugdhulp.
Hier ligt nog een blinde vlek in de huidige kennisbasis. Juist in deze transitieperiode is het niet moeilijk om focusgroepen en controlegroepen te identificeren en daartussen te vergelijken. Deze kennis helpt om geleerde lessen in beeld te brengen en de samenwerking te optimaliseren (Advies 6b Taskforce);
 3. Geef gemeenten de mogelijkheid om te ontschotten/bundelen (of onderzoek op zijn minst de mogelijkheden).
Dit is een effectieve manier voor gemeenten om regie en initiatief te nemen. Het gebeurt al her en der, maar omdat het niet eenduidig geregeld is ontstaan er verschillen en daarmee ongelijkheid tussen gemeenten. Bovendien bevinden veel van de oplossingen zich op de grenzen van de wet en/of vereisen veel extra registratie en verantwoording (Advies 7c Taskforce);
 4. Zorg voor één samenhangend toezichtkader en liefst één toezichthouder.
De twee regimes van de Onderwijsinspectie en de GGD GHOR blijven, ondanks vernieuwde samenwerkingsafspraken, in de praktijk belemmeringen en tegenstrijdige adviezen opleveren (Advies 9 Taskforce);
 5. Ontwikkel alternatieve benaderingen voor gezamenlijke huisvesting.
Geef hiervoor gevolg aan het advies van de Taskforce tot het instellen van een werkgroep van gemeenten, VNG en rijksoverheid (Advies 11 Taskforce);
 6. Realiseer een wettelijke basis voor integrale kindcentra en voer een basistoegangsrecht in.
De samenwerking in de praktijk gaat door, maar men loopt tegen bepaalde barrières op die steeds nijpender worden en niet binnen de huidige kaders opgelost kunnen worden. Er is behoefte aan een stip op de horizon. Dit heeft ook op andere terreinen voordelen: denk bijvoorbeeld aan de rol van ontwikkel- en leercentra bij preventie en de transformatie van de jeugdzorg, of aan de rol die interprofessioneel werken kan spelen in het verminderen van de personeelstekorten en werkdruk in onderwijs en kinderopvang (Adviezen 12 en 13 Taskforce).